

Planeringsavdelningen

Projektplan: Utveckling av kvalitetssäkringssystem för utbildning

Projektledare: Ingeborg Amnéus

Uppdragsgivare: Lena Andersson-Eklund

Datum: 2015-11-16

1. Bakgrund och motiv

Kvalitetsutvärdering av högre utbildning kommer högst troligt att från och med 2016 genomföras enligt en modell som tar sin utgångspunkt i Harriet Wallbergs nyligen presenterade utredning. Utredningen föreslår att fokus ska ligga på att granska lärosätenas egna kvalitetssäkringssystem, men att även komponenter av utbildningsutvärdering, tematiska utvärderingar samt examenstillståndsprovning ska tillämpas.

Enligt förslaget ska alla lärosätens kvalitetssäkringssystem granskas inom en sexårsperiod. I granskningen ska lärosätena kunna visa att de har ett system för att kvalitetssäkra utbildningens resultat (dvs. att studenter och doktorander når de av examensbeskrivningarna angivna lärandemålen), och att de på sikt kommer att ha kvalitetssäkrat alla utbildningar. Det nationella kvalitetssäkringssystemet ska granska att lärosätena säkrar resultaten på utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå. Med resultat avses att utbildningarna uppfyller de krav som finns i högskolelagen, högskoleförordningen och i examensbeskrivningarna, dvs. inte bara lärandemålen utan även att utbildningarna genomförs på ett formellt korrekt sätt.

Det kommande systemet ställer stora krav på organisation och systematik i kvalitetssäkringsarbetet. Systemet kommer troligen att omfatta en bred definition av kvalitet, som bl.a. kan innefatta undervisning, pedagogisk utbildning och utveckling, internationalisering och global utveckling, lärmiljöer och studiesocial miljö, rekrytering, breddad rekrytering och kvarvaro samt lika-villkor. Dessutom kan lärosätets förmåga att utveckla och anpassa utbud och innehåll för att svara mot samhällets behov och studenternas efterfrågan innefattas.

Inom SLU görs redan mycket uppföljningar av utbildningens kvalitet – det mesta på institutionsnivå, i planering, genomförande och uppföljning. De

olika delarna av kvalitetsarbetet har dock utvecklats i egen ordning, vilket innebär att vi inte fullt ut har överblick och att det inte är någon egentlig systematik i arbetet. Dessutom kan kvalitetsarbetet behöva kompletteras med ytterligare komponenter, och vissa delar kan behöva utvecklas. Det nya systemet för kvalitetssäkring beräknas gälla från den 1 januari 2016. Regeringen har dock ännu inte fattat något beslut om det nya systemet, och detaljerna i systemet är därmed oklara.

2. Syfte – nytta med projektet

Syftet med projektet är att förbereda SLU för de krav som ett nytt nationellt kvalitetssäkringssystem ställer. Utgångspunkten är SLU:s ansvar för att krav och mål i nationella regelverk för högskoleutbildning uppfylls.

3. Mål – resultat av projektet

Målet med projektet är att utveckla ett system för kvalitetssäkring som omfattar alla utbildningar vid SLU. Systemet ska svara mot de krav som det nationella kvalitetssäkringssystemet ställer, och utgå från SLU:s behov och förutsättningar.

Projektet ska resultera i en tydlig beskrivning av SLU:s kvalitetssäkringssystem som gäller från 2016.

4. Avgränsningar i projektet samt påverkan på annan verksamhet

Utbildning på såväl grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå ska ingå i kvalitetssäkringssystemet.

Projektet är avgränsat till att utarbeta ett system för kvalitetssäkring. Arbetet med att kvalitetsgranska utbildningar ingår inte.

Det pågår en översyn av det administrativa stödet till utbildningsorganisationen. Projektet ska kommunicera och om möjligt dra nytta av varandra.

5. Kritiska faktorer att beakta i projektet

Vi vet ännu inte i detalj hur det nya nationella kvalitetssäkringssystemet kommer att utformas. Även om vi tror oss veta hur systemet på en översiktlig nivå kommer att utformas kan det dyka upp detaljer som måste plockas in, prioriteras högre eller lägre etc. när beslut tagits om hur det nationella kvalitetssäkringssystemet ser ut.

En annan kritisk faktor är att anpassa systemet så att de sammanlagda resurserna till utbildning används på ett bra sätt. De resurser som krävs för att genomföra kvalitetssäkringen av utbildning måste tas från utbildningarna. Det är därför viktigt att konstruera ett system som tar hänsyn till detta. De som ska utföra kvalitetssäkringsarbetet måste alltså

känna att det står i rimlig proportion till övriga arbetsuppgifter inom utbildningarna.

Ett system är en administrativ struktur med eller utan IT-stöd. Om projektet beslutar om ett system som är beroende av IT-stöd så leder det till en annan omfattning och kostnad än om systemet enbart/huvudsakligen består av regler, checklistor, formulär och administrativa rutiner.

6. Genomförande av projektet

I ett första steg ska det göras en sammanställning av de krav och mål som finns reglerade i nationella regelverk, samt eventuellt egna kvalitetskrav som SLU ställt upp. Därefter görs en kartläggning av vilka aktiviteter som redan görs på SLU, på olika nivåer och inom olika områden.

Utifrån denna kartläggning ska det föras en diskussion om vilka av dessa aktiviteter som ska ingå i ett kvalitetssäkringssystem, hur dessa aktiviteter kan utvecklas och finansieras så att de kan ingå i en systematisk uppföljning, samt vilka ytterligare komponenter som behöver ingå i systemet. I projektet ingår också att precisera hur ansvar fördelas mellan olika roller, samt att beskriva hur kvalitetssäkringen ska registreras.

SLU:s kvalitetssäkringssystem ska omfatta alla utbildningsnivåerna, men den del av systemet som avser utbildning på forskarnivå behandlas i ett delprojekt, med senarelagd tidsplan (se bilaga).

7. Tidsplan

1. Kartläggning, oktober-november 2015:
 - a. Sammanställning av krav i nationella regelverk, samt eventuella egna krav som SLU ställt upp, som systemet ska beakta.
 - b. Kartläggning av vilka aktiviteter som redan görs i kvalitetssäkrande syfte, samt inspel från olika delar av organisationen om hur väl dessa aktiviteter fungerar.
 - c. Sammanställning av idéer om vilka komponenter som behövs i ett kvalitetssäkringssystem utöver de redan existerande.
 - d. Omvärldspaning – hur gör några andra lärosäten
2. Skiss kvalitetssäkringssystem, november 2015-februari 2016:
 - a. Bedömning av vilka av aktiviteter (nuvarande eller som behöver skapas) som ska ingå i systemet.
 - b. Beskrivning av roller och ansvar i systemet.
 - c. Bedömning av kostnaderna för att införa de föreslagna aktiviteterna.
3. Implementering, våren 2016.
 - a. Beslut om kvalitetssäkringssystem gällande utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

8. Projektorganisation

Projektgrupp:

Ingeborg Amnéus, utredare, planeringsavdelningen (projektledare)

Kristina Julin, avdelningsdirektör, planeringsavdelningen

Roger Pettersson, chef för utbildningsavdelningen

Lotta Hansson, planeringsavdelningen, (projektledare för delprojektet Utveckling av kvalitetssäkringssystem för utbildning på forskarnivå) adjungeras vid behov.

Referensgrupp:

Olle Håstad, utbildningsledare (vik), VH-kansliet

Anders Jäderlund, utbildningsledare, S-kansliet

Kristine Kilså, utbildningsledare, LTV-kansliet

Anna Rudebeck, utbildningsledare, NJ-kansliet

Styrgrupp:

Utbildningsnämndens ordförande

Studentrepresentanter, utses av SLUSS

Planeringschef

9. Resurser och budget

Kostnad för projektet förväntas rymmas inom ordinarie budget.

Projektledare = 50 % av heltid.

10. Kommunikation/ förankring under och efter projektet

Behandling i UN:

- Genomförandeplan och tidsplan 14/10, diskussion
- Första lägesrapport (kartläggning m.m.) 4/12, diskussion.
- Resultat och slutsatser (skiss system) februari 2016, diskussion.
- Beslut om gemensamt kvalitetssäkringssystem april 2016.

Utbildningsledarna har en viktig roll i att förankra projektet i sina respektive programnämnder och institutioner, och att förmedla inspel från dessa till projektet. Programnämnderna ska ges möjlighet att reagera på projektgruppens förslag på systemskiss.

Rektor och fakultetsledning informeras om projektet och om förslag till nytt system. Rektor fattar beslut om delprojektet avseende utbildning på forskarnivå efter beredning i Forskarutbildningsrådet (Fur).

Styrelsen ges information om det nya kvalitetssäkringssystemet i juni 2016 avseende utbildning på grundnivå och avancerad nivå, samt i december 2016 avseende utbildning på forskarnivå.

11. Godkännande av projektplanen

Projektets planering och förutsättningar godkänns samt uppdraget accepteras av uppdragsgivaren och projektledaren. Projektplanen har tillstyrkts av UN och Fur. Universitetsdirektören har informerats.

Signering PoU:

Uppdragsgivare
Ort och datum

Projektledare
Ort och datum

Bilaga: Delprojekt

Utveckling av kvalitetssäkringssystem för utbildning på forskarnivå

Projektledare: Lotta Hansson

Uppdragsgivare: Lena Andersson-Eklund

Datum:

1. Bakgrund och motiv

Detta är ett delprojekt inom utvecklingen av kvalitetssäkringssystem för utbildning. Kvalitetssäkringssystemet ska omfatta utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå.

En del kvalitetsfrågor är gemensamma för de tre utbildningsnivåerna, men på grund av utbildningsnivåernas olika karaktär finns det anledning att utveckla SLU:s system för kvalitetssäkring av utbildning på forskarnivå inom ramen ett delprojekt. Till skillnad från utbildning på grundnivå och avancerad nivå är utbildning på forskarnivå en individuell utbildning.

Utbildning på forskarnivå särbehandlas i och med att UKÄ valt att utveckla en utvärdering av enbart forskarutbildningen, vilken genomförs som ett pilotprojekt på en handfull lärosäten under 2015-2016. Enligt universitetskanslern ska modellen för utbildning på forskarnivå integreras i det övergripande systemet för kvalitetssäkring, men hur detta ska ske är mycket oklart.

Inom SLU har två olika organ ansvar för utveckling och koordinering av utbildningen: UN (Utbildningsnämnden) på grundnivå och avancerad nivå, respektive Fur (Rådet för forskarutbildning) på forskarnivå.

2. Syfte – nytta med projektet

Syftet med delprojektet är att förbereda SLU för de krav som ett nytt nationellt kvalitetssäkringssystem ställer. Utgångspunkten är SLU:s ansvar för att krav och mål i nationella regelverk för högskoleutbildning uppfylls.

3. Mål – resultat av projektet

Målet med projektet är att utveckla ett kvalitetssäkringssystem för utbildning på forskarnivå som fungerar inom det övergripande systemet för kvalitetssäkring som utvecklas. Systemet ska svara mot de krav som det nationella kvalitetssäkringssystemet ställer, och utgå från SLU:s behov och förutsättningar.

Delprojektet ska resultera i en tydlig beskrivning av SLU:s kvalitetssäkringssystem för utbildning på forskarnivå som gäller från 2016.

4. Avgränsningar i delprojektet samt påverkan på annan verksamhet

Delprojektet är avgränsat till utbildning på forskarnivå.

Delprojektet är avgränsat till att utarbeta ett system för kvalitetssäkring. Arbetet med att kvalitetsgranska utbildningar ingår inte.

5. Kritiska faktorer att beakta i delprojektet

Vi vet ännu inte i detalj hur det nya nationella kvalitetssäkringssystemet kommer att utformas. Det är mycket oklart hur det pilotprojekt som UKÄ driver avseende granskning av utbildning på forskarnivå kommer att integreras i det övergripande systemet. Detta hanteras genom att avvakta med genomförandedelarna av delprojektet till efter det att beslut om pilotprojektet fattats av UKÄ (juni 2016).

En annan kritisk faktor är att anpassa systemet så att de sammanlagda resurserna till utbildning används på ett bra sätt. De resurser som krävs för att genomföra kvalitetssäkringen av utbildning måste tas från utbildningarna. Det är därför viktigt att konstruera ett system som tar hänsyn till detta. De som ska utföra kvalitetssäkringsarbetet måste alltså känna att det står i rimlig proportion till övriga arbetsuppgifter inom utbildningarna.

Ett system är en administrativ struktur med eller utan IT-stöd. Om projektet beslutar om ett system som är beroende av IT-stöd så leder det till en annan omfattning och kostnad än om systemet enbart/huvudsakligen består av regler, checklistor, formulär och administrativa rutiner.

6. Genomförande av delprojektet

I ett första steg ska det göras en sammanställning av de krav och mål som finns reglerade i nationella regelverk, samt eventuellt egna kvalitetskrav som SLU ställt upp. Därefter görs en systematisk kartläggning av vilka aktiviteter som redan görs på SLU, på olika nivåer och inom olika områden.

Delprojektet behöver därefter avvakta UKÄ:s beslut om hur utbildning på forskarnivå ska integreras i det nationella kvalitetssäkringssystemet. Därefter ska det utifrån ovan nämnda kartläggning föras en diskussion om vilka aktiviteter som ska ingå i ett kvalitetssäkringssystem, hur dessa aktiviteter kan utvecklas och finansieras så att de kan ingå i en systematisk uppföljning, samt vilka ytterligare komponenter som behöver ingå i

systemet. I projektet ingår också att precisera hur ansvar fördelas mellan olika roller, samt att beskriva hur kvalitetssäkringen ska dokumenteras.

System för kvalitetssäkring av utbildning på forskarnivå ska tydligt vara en del av SLU:s system för kvalitetssäkring av utbildning.

7. Tidsplan

4. Kartläggning, november 2015-mars 2016:
 - a. Sammanställning av krav i nationella regelverk, samt eventuella egna krav som SLU ställt upp, som systemet ska beakta.
 - b. Kartläggning av vilka aktiviteter som redan görs i kvalitetssäkrande syfte, samt inspel från olika delar av organisationen om hur väl dessa aktiviteter fungerar.
 - c. Sammanställning av idéer om vilka komponenter som behövs i ett kvalitetssäkringssystem utöver de redan existerande.
 - d. Ev. omvärldsspaning – hur gör (några) andra u/h?
5. Skiss kvalitetssäkringssystem, augusti-oktober 2016:
 - a. Bedömning av vilka av aktiviteter (nuvarande eller som behöver skapas) som ska ingå i systemet.
 - b. Beskrivning av roller och ansvar i systemet.
 - c. Bedömning av kostnaderna för att införa de föreslagna aktiviteterna.
6. Implementering, hösten 2016.
 - a. Beslut om kvalitetssäkringssystem.

8. Projektorganisation

Projektgrupp:

Lotta Hansson (delprojektledare)

Studierektorer för forskarutbildningen

Fakultetshandläggare

Styrgrupp:

Styrgruppen för huvudprojektet är styrgrupp även för delprojektet med tillägg att Fur:s ordförande ingår när utbildning på forskarnivå behandlas.

9. Resurser och budget

Kostnad för projektet förväntas rymmas inom ordinarie budget.

Delprojektledare = 20% av heltid under delar av projekttiden.

10. Kommunikation/ förankring under och efter projektet

Rektor fattar beslut om delprojektet avseende utbildning på forskarnivå efter beredning i Fur.

Behandling i Fur:

- Genomförandeplan och tidsplan, 27 oktober 2015, diskussion
- Resultat och preliminära slutsatser (kartläggning) april 2016, diskussion.
- UKÄ:s pilotprojekt och omfattning av nya aktiviteter september 2016, diskussion.
- Resultat och slutsatser (skiss system) oktober 2016, diskussion.

Rektor beslutar om kvalitetssäkringssystem avseende utbildning på forskarnivå hösten 2016.

Styrelsen ges information om det nya kvalitetssäkringssystemet i december 2016.

11. Godkännande av projektplanen

Projektets planering och förutsättningar godkänns samt uppdraget accepteras av uppdragsgivaren och projektledaren.

Signering PoU:

Uppdragsgivare
Ort och datum

Delprojektledare
Ort och datum